

Nr 336

Av fröken Ager, om statsbidrag till anordnande av en provisorisk kurs för utbildning av lärarinnor i barnavård.

Bristen på lärarinnor inom det husliga området är f. n. påtaglig. Inte minst gäller detta i fråga om barnavårdsundervisningen. Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala är den enda läroanstalt i landet som utbildar barnavårdslärarinnor, men examinationen vid denna läroanstalt motsvarar på intet sätt behovet. Barnavårdslärarinnor tjänstgör främst vid kurser för utbildande av barnsköterskor för hem och institutioner. Vidare är dessa lärarinnor verksamma vid föreläsningar för blivande mödrar liksom de undervisar i husmodersskolor, fortsättningsskolor, kommunala flickskolor och andra skolor där undervisning i barnavård förekommer. I åttonde klassen i enhetsskolan är barnavårdsundervisningen inlagd i ämnet hemkunskap, varför det i framtidens skola blir behövt med ett ökat antal barnavårdslärarinnor. Av nu befintliga lärartjänster uppehålls ungefär hälften av lärarinnor utan behörighet.

1947 års riksdag anvisade medel till en ettårig provisorisk utbildningskurs för att något minska bristen på barnavårdslärarinnor. I skolöverstyrelsens petita för budgetåret 1955/56 har begärts medel för anordnande av en provisorisk barnavårdslärarinnekurs med en utbildningstid av 2½ år. Även i sina petita för löpande budgetår hade överstyrelsen hemställt om medel för samma ändamål. Förslaget blev dock inte föremål för riksdagens prövning. I motionerna I: 178 och II: 230 till förra årets riksdag hemställdes om medel för anordnande av en sådan kurs. I sitt av riksdagen godkända utlåtande avstyrkte statsutskottet motionerna under hänvisning till att 1953 års lärarinneutbildningskommitté fått i uppdrag att uppmärksamma ifrågavarande spørsmål. Under riksdagens behandling av frågan underströks emellertid starkt behovet av ökad lärarinneutbildning på området.

Skolöverstyrelsen har i sina förutnämnda petita för kommande budgetår framhållit, att erfarenheterna, sedan frågan i våras behandlats av riksdagen, ytterligare styrkt behovet av denna kurs. Med hänsyn till de föreliggande uppenbara bristerna på detta yrkesområde anser överstyrelsen det angeläget, att frågan om anordnande av en sådan kurs tages upp till förnyad prövning. Då kursen endast är avsedd att bli av kortvarig provisorisk karaktär behöver den enligt skolöverstyrelsens mening icke föregripa resultatet av 1953 års lärarinneutbildningskommittés ar-

bete. Överstyrelsen har för ändamålet begärt 30 000 kronor och föreslagit att kursen anslutes till statens skolköksseminarium.

1953 års lärarinneutbildningskommitté, som yttrat sig över vad skolöverstyrelsen föreslagit rörande anordnande av en kurs för utbildning av lärarinnor i barnavård, har framhållit, att därest en dylik provisorisk utbildning anordnas i större omfattning detta måste komma att föregripa kommitténs arbete och förhindra en allsidig prövning från kommitténs sida av de problem, som sammanhänger med lärarinneutbildningen på ifrågavarande område. Med hänsyn till det stora behovet av barnavårdslärarinnor och då den provisoriska kursen avsåges att förläggas till redan befintlig utbildningsanstalt och medförde relativt ringa kostnader, har kommittén emellertid icke motsatt sig anordnandet av en dylik provisorisk kurs under förutsättning av att bl. a. den av överstyrelsen angivna kostnadsramen ej överskredes.

I likhet med överstyrelsen finner undertecknad motionär att utomordentligt starka skäl talar för att en provisorisk kurs för utbildning av barnavårdslärarinnor snarast kommer till stånd. Riksdagen avlog visserligen vid förra årets riksdag framlagda motioner i förevarande ämne under hänvisning till 1953 års lärarinneutbildningskommittés pågående arbete. Då kommittén emellertid icke motsatt sig att en dylik kurs av föreslagen blygsam omfattning anordnades synes det inte längre vara försvarligt att vidare uppskjuta denna fråga och ytterligare förvärpa den bristsituation som råder i fråga om examinerade barnavårdslärarinnor.

Beträffande kostnadsberäkningar, plan för utbildningstidens fördelning samt timplan för utbildningen får jag hänvisa till överstyrelsens anslagsaskanden.

På grund av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta att till bidrag för anordnande av en provisorisk kurs för utbildning av lärarinnor i barnavård anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1955

Ruth Ager
